

RZECZNIK PRAW OBYWATELSKICH

Warszawa, 28. 04. 2014 r.

III.7042.30.2014.MK

**Pan
Janusz Piechociński
Wiceprezes Rady Ministrów
Minister Gospodarki**

Szanowny Panie Premierze

Uprzejmie informuję Pana Premiera, że do Rzecznika Praw Obywatelskich wpływają bardzo liczne skargi od emerytów i rencistów, które dotyczą ograniczenia z 3 do 2 ton prawa do bezpłatnego węgla.

Ograniczenie powyższego uprawnienia nastąpiło na podstawie § 6 Porozumienia zawartego w dniu 6 lutego 2014 r. pomiędzy Zarządem Kompanii Węglowej S.A. i organizacjami związków zawodowych. W świetle tego postanowienia na podstawie art. 9¹ Kodeksu pracy zmniejsza się roczny wymiar bezpłatnego węgla przysługującego emerytom, rencistom i innym uprawnionym osobom o jedną tonę rocznie – na okres dwóch lat. Uprawnionym członkom rodziny przysługuje bezpłatny węgiel w łącznym wymiarze pomniejszonym o jedną tonę rocznie.

Z komunikatu Zarządu Kompanii Węglowej wynika, że realizacja zawartego porozumienia umożliwi Zarządowi wdrażanie Programu restrukturyzacji Kompanii Węglowej na lata 2014 – 2020. Wdrażanie tego Programu wydaje się konieczne ze względu na sytuację finansową spółki. Konieczne jest jednak także precyzyjne określenie podstaw prawnych, umożliwiających przejściowe ograniczenie uprawnień pracowniczych oraz odnoszących się do byłych pracowników i członków ich rodzin.

Niestety w § 6 Porozumienia nie określono przepisów, które ulegają zawieszeniu w trybie art. 9¹ Kodeksu pracy. Niezależnie od tego największe wątpliwości związane są z kwestią samego zastosowania art. 9¹ Kodeksu pracy dla ograniczenia rocznego wymiaru deputatu przysługującego emerytom i rencistom. W opinii Rzecznika treść tego przepisu wskazuje, że dotyczy on zawieszenia przepisów prawa pracy określających prawa i obowiązki stron stosunku pracy.

Z wyjaśnień uzyskanych przez Rzecznika ze strony dyrektora departamentu górnictwa wynika z kolei, że Ministerstwo Gospodarki nie widzi w działaniach Kompanii sprzeczności z

obowiązującym prawem ze względu na fakt, że stosowne zmiany zostały dokonane w procesie rejestracji zmian do zakładowego układu zbiorowego. Uprawnienia do bezpłatnego węgla dla emerytów i rencistów i innych osób uprawnionych zostały przejęte z postanowień układowych obowiązujących przed przejściem w struktury Kompanii na mocy zawartego porozumienia z 20 grudnia 2004 r.

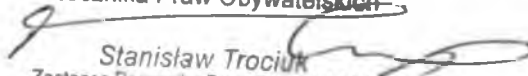
Nie jest jasna podstawa prawna umożliwiająca takie porozumienie wobec przedstawionej informacji, że od momentu powstania Kompanii do chwili obecnej nie zawarto jednego Zakładowego Układu Zbiorowego dla całej spółki.

Dokładnego wyjaśnienia zatem wymaga, czy podstawą przejściowego ograniczenia wymiaru deputatu węglowego dla emerytów i rencistów był przywołany art. 9¹ Kodeksu pracy, czy też art. 241²⁷ Kodeksu pracy regulujący zawieszenie stosowania układu zbiorowego. Kwestia ta ma w szczególności znaczenie dla określenia uprawnień Państwowej Inspekcji Pracy przy badaniu zgodności z prawem tego ograniczenia.

Z tego względu, działając na podstawie art. 13 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich (Dz. U. z 2001 r. Nr 14, poz. 147 ze zm.), zwracam się do Pana Premiera z uprzejmą prośbą o przekazanie informacji wyjaśniających przedstawione wyżej wątpliwości.

Z poważaniem

Z upoważnienia
Rzecznika Praw Obywatelskich

Stanisław Trociuk
Zastępca Rzecznika Praw Obywatelskich